

DIDÀCTICA GENERAL

Professor: José Tejada Fernández
1999-2000
Complement de formació:
PSICOPEDAGOGIA

23150

A.- OBJECTIUS

- a.- Comprende els elements que intervenen en l'acte didàctic i les seves interrelacions.
- b.- Analitzar dissenys instructius d'acord amb les bases generals de la Didàctica.
- c.- Elaborar dissenys instructius a partir de teories curriculars concretes.

B.- TEMARI

1. Fonamentació teòrica i epistemològica de la Didàctica. Concepte de Didàctica. La Didàctica i les Ciències de l'Educació. Didàctica General, Didàctica Diferencial i Didàctiques Especials.
2. L'acte didàctic. Components bàsics de l'acte didàctic. Anàlisi fenomenològic de l'acte didàctic. L'acte didàctic com a acte de comunicació. La interrelació docent-discent. L'àula com espai d'interrelació.
3. Paradigmes i models d'investigació didàctica. Tipus i tendències actuals.
4. La teoria curricular. Bases i fonaments del currículum. El currículum formal i no formal. El disseny curricular. Anàlisi de dissenys.
5. Els grups d'aprenentatge, incidència en els dissenys curriculars. Grup destinatari, grup d'incidència i grup diana-aprenentatge.
6. Objectius instructius. Tipus, taxonomies i formulació d'objectius.
7. Continguts d'aprenentatge. Tipus. Selecció, seqüenciació i ordenació de continguts. Globalització i interdisciplinarietat.
8. Els materials didàctics. Els materials imprès. Els taulets didàctics. Els MAV. Les noves tecnologies de comunicació a l'escola.
9. L'activitat docent-discent. Activitats segon l'agent principal: individualitzades, magistrals i socialitzades. Activitats segon el codi de comunicació: simbòliques, dinàmiques, plàstiques, icòniques.
10. L'avaluació instructiva. Conceptualització. Avaluació diagnòstica, formativa i sumativa. Avaluació inicial, continua, final i diferida. Avaluació d'alumnes. Avaluació de programes. Avaluació d'altres elements de l'acte didàctic. Instruments d'avaluació.

C.- METODOLOGIA

- a.- Progressiu deslliçament de la intervenció explicativa del professor a l'alumne.
- b.- Lectura i discussió de textes sobre Didàctica General.
- c.- Aprenentatge basat en la lectura, autodescobriment, intercanvi d'experiències i reflexió sobre la pràctica.

D.- AVALUACIÓ

- a.- Un examen final de l'assignatura.
- b.- Elaboració d'un disseny instructiu especificant cadascun dels seus elements.
- c.- Lectura d'una obra.

D.- BIBLIOGRAFIA BÀSICA.

- ✓ ANGULO, J.F. Y BLANCO, N. (Coord.) (1994) Teoría y desarrollo del currículum, Aljibe, Málaga
- ✓ BENEDITO, V. (1987) Introducción a la Didáctica. Barcanova, Barcelona
- ✓ CABERO, J. (1990) Ánalysis de medios de enseñanza, Alfar, Sevilla.
- ✓ ESCRIBANO, A. (1998) Aprender a enseñar. Fundamentos de la Didáctica General, Ed. De la U. Castilla-La Mancha, Cuenca.
- ✓ ESCUDERO, J.M (1997) Diseño y desarrollo del currículum en la educación secundaria. Horsori/Ice Universidad de Barcelona, Barcelona.
- ✓ ESTEBARANZ, A. (1994) Didáctica e innovación curricular, Publicaciones de la Universidad de Sevilla, Sevilla.
- ✓ FERNÁNDEZ PÉREZ, M. (1994) Las tareas de la profesión de enseñar, Siglo XXI, Madrid.
- ✓ FERRANDEZ, A., TEJADA, J., PONT, E. y JURADO, P.. (1996) Didáctica. Universitat Oberta, Barcelona.
- ✓ GARCIA RAMOS, J.M. (1989) Bases pedagógicas de la evaluación. Síntesis, Madrid.
- ✓ GIMENO, J. (1981) Teoría de la enseñanza y desarrollo del currículum. Anaya, Madrid.
- ✓ GIMENO, J. (1988) El currículum: reflexión sobre la práctica, Morata, Madrid.
- ✓ GIMENO, J. Y PEREZ GOMEZ, A. (1983) La enseñanza. Su teoría y su práctica. Akal, Madrid.
- ✓ GIMENO, J. Y PEREZ GOMEZ, A. (1992) : Comprender y transformar la enseñanza. Morata, Madrid
- ✓ HERNANDEZ, P. (1989) Diseñar y enseñar. Narcea/Ice Universidad de la Laguna. Madrid.
- ✓ HOUSE, E.R. (1994) Evaluación, ética y poder. Morata, Madrid.
- ✓ LOUGHLIN, C.E. y SUINA, J.H. (1987) El ambiente de aprendizaje, Morata, Madrid.
- ✓ LUNDGREN, U.P. (1991) Teoría del currículum y escolarización, Morata, Madrid.
- ✓ MARLAND, M. (1982) El arte de enseñar, Morata, Madrid.
- ✓ MEDINA, A. y SEVILLANO, M.I. (1990) (Coord.) Didáctica-Currículum: fundamentación, diseño, desarrollo y evaluación. UNED, Madrid.
- ✓ MUÑOZ, A. y NORIEGA, J. (1996) Técnicas básicas de programación, Escuela Española, Madrid.
- ✓ OLIVA, J. (1996) Crítica de la razón didáctica. Playor Educación, Madrid.
- ✓ PABLO, P. et alt. (1992) Diseño del currículum en el aula. Mare Nostrum, Madrid.
- ✓ PEREZ PEREZ, R. (1994) El currículum y sus componentes, Oikos-Tau, Barcelona
- ✓ PLA, M. (1993) Curriculum y educación. Publicaciones Universidad de Barcelona, Barcelona
- ✓ ROMAN PEREZ, M. y DIEZ LOPEZ, E. (1990) Curriculum y aprendizaje, Itaka, Madrid.
- ✓ ROMAN PEREZ, M. y DIEZ LOPEZ, E. (1994) Curriculum y enseñanza, Eos, Madrid.
- ✓ ROSALES, C. (1988) Didáctica. Núcleos fundamentales. Narcea, Madrid.
- ✓ ROSALES,C (1990) Evaluar es reflexionar sobre la enseñanza, Narcea, Madrid.
- ✓ SAENZ, O. (1994) (Dtor.) Didáctica General. Un enfoque curricular, Marfil, Alcoy.
- ✓ SANTOS GUERRA, MA. (1993) La evaluación: un proceso de diálogo, comprensión y mejora, Aljibe, Málaga.
- ✓ STENHOUSE, L. (1981) Investigación y desarrollo del currículum. Morata, Madrid.
- ✓ TEJADA, J. (1997) El docent i l'acció mediadora, Ed. Universitat oberta, Barcelona.
- ✓ TITONE, R. (1986) El lenguaje en la interacción didáctica Narcea, Madrid.
- ✓ TORRE, de la TORRE, S. de la (1993): Didáctica y currículum. Vykinson, Madrid.
- ✓ VARIOS,(1988) El currículum: Fundamentación y modelos. Innovare, Málaga.
- ✓ VARIOS (1993) El constructivismo en el aula, Grao, Barcelona.
- ✓ ZABALZA, M.A. (1887) Diseño y desarrollo del currículum. Narcea, Madrid.

Nota: La bibliografia complementària es presentarà paralelament al desenvolupament del programa